

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PREPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 23.
Sibenik, 6. lipnja 1937.

RUKOPISI SE NE VRACAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Danas u Njemačkoj

Poglavnica katoličke Crkve, Pa-a, ne govori o neznačnim i nevažim stvarima. I štošta, što se na-a čini veliko i važno, za Nj je ta-o maleno i sporedno, da se na to ti ne obazire. Pa zato, kad se dluči za kakvu izjavu, govor ili pi-no, to je onda znak, da se nešto rupno dogodilo ili će se dogoditi.

Dok Ga je, početkom ove go-ne, teška bolest priveza uz kre-et, misao Mu je letjela po svim atoličkim zemljama, ali se najviše austavljal-a u onima, gdje je kato-cima prijetila kakva opasnost za ušu ili tijelo. Mislio je na stotine silijuna svojih sinova i kćeri, ali aročito na one koji Španjolsku i Njemačku nazivaju svojom domo-nom.

Stanje u Njemačkoj toliko je abrinulo svetog Oca, da im je sa-vog bolesničkog kreveta uputio osebno pismo.

Danas u Njemačkoj vlada Hitler. Od početka svog nastupa pa-o danas pokazivao se kao oštri rotivnik Židova i komunista. I, ok je njegova okolina, uz Žido-e i komuniste, napadala i progo-ila katolike, mislilo se da Hitler e dijeli njihovo mišljenje i ne dobra, u tom pogledu, njihov ad. Medutim, zadnji događaji, a i same njegove izjave, uvjeri-ja n-o protivnom.

I prije su se raspuštala kato-čka društva i progona se izvan-politička Katolička Akcija; i pri-su se zatvarali svećenici i ista-nuti katolički svjetovnjaci, ali aš u zadnje vrijeme, sve se to po-strilo i povećalo. Poslije Geobel-a, Göringa i Ludendorffa, nastuo je i sam Hitler te javno izjao, da nikome ne dopušta uzgaja-njemačku omladinu osim njego-m organizacijama.

Naravno i Božje pravo je nad-rakim državnim pravom! A na-vno pravo prepusta, u prvom adu, uzgor djece roditeljima, dok božje ga pravo povjerava Crkvi. Kad Hitlerovi doglavnici, pa i am Hitler, hoće da pogaze narav-o i Božje pravo, onda katolička Crkva ne može i ne smije šutjeti! Ne smije šutjeti, kad joj neki mrtvici nastoje otuditi i oteti nje-nu rođenu djecu, opijajući ih fra-ma o staropoganskoj vjeri u iz-urle bogove, u krv i rasu.

Nijedan samovladar, pa ni Hitler, ne trpi prigovore i ukore. — Zato je razumljivo, da ga je izne-dilo i razbjesnilo otvoreno i jav-

Na koncu školske godine

Roditeljima i učiteljima

Komu dajemo prednost — glavi ili srcu?

Ne znamo što bismo odgovorili.

Ako se odgaja samo glava, a srce se pusti po strani, onda je čovjek suh kao pržina, bez osjećaja i ljubavi prema ikomu; ako opet pustimo glavu i samo odgajamo srce, nemamo ono što bismo htjeli.

Jednq i drugo. Glavu i srce. Odgoja glave i srca treba da ide upore-do. To je jedino pravilno, i tako bi moralno biti.

A u našoj školi tako nije.

Naša srednja škola (gimnazija, realka, preparandija) daje nam polu-čovjeka. — Govori se o tomu kako mladost mora biti svijesna svoje uloge u životu naroda, kako mladi ljudi imaju biti čestiti i pošteni gradani. U svojim knjižicama imaju natiskane i paragrafe disciplinskog značaja. Tu je pribilježena i kazna pod koju potпадa dak koji učini ovaj ili onaj prekršaj. Ali, sve u svemu, i to je opći glas, javno mnjenje, koje ovaj put ne griješi — naša srednja škola ne odgaja nam ljude srca; spremu nam pomla-dak za liječnike i odvjetnike, suce i bilježnike — spremu nam činovnike, ali nam ne odgaja ljudi e.

To se ne govori samo da se reče. Nego je to istinita riječ. To govore isti oni koji su bili svih osam godina po klupama. To govore i oni bivši daci koji se nisu potezali i izvlačili da se dokopaju svjedodžbe, nego su bili prvi među drugovima. Škola im nije dala ono što im je morala dati. Dala im je više ili manje znanja iz ovoga ili onoga predmeta, ali ih je pustila praznoga srca. Mladi čovjek osamnaestih i dvadesetih godina ostavlja srednju školu, a da uopće nema pogleda na život, jer mu taj pogled škola nije dala.

To je manjak koji se ne dade opriavdati, jer je on takve naravi da se preko toga ne može preći odmah-avanjem ruke.

no pismo, koje je odlučni Pio XI upravio odlučnim njemačkim katolicima.

I sada, mjesto da se Hitlerov režim naprama katolicima popravi, počima osveta: Katolici se optu-zuju i predvode na sud radi veza s komunistima, dakle: radi protu-državne urote!

Ne čudi nas, što hitlerovci prireduju bučne sudske procese protiv mnogih redovnika i svećenika radi tobožnjeg nećudorednog života, ali govoriti o nekoj surad-nji katolika i komunista, to je više nego smiješno. To je očita kleve-tal! Jasna svakome ko pozna naj-odrešitiji protukomunistički stav katoličke Crkve.

Zanimljivije je, medutim, to: koje dokaze iznašaju protiv poje-

Nama nije svrha da ostanemo pri samoj konstataciji ove činjenice. Mi, koji najednom ne možemo mijenjati čitav plan nastave, moramo učiniti ono što se dade učiniti, da naša omla-dina, naša seoska i gradska djeca bar-em donekle nadoknade ono što bi im škola morala dati, a ona im još uvi-jek ne daje.

A to je?

Udruživanje daka u katolička društva! — Ovoga bi morali biti svijesni roditelji i učitelji koji, i uz dobru volju, pri stanju kakvo je sada, u samoj školi ne mogu mnogo učiniti.

U katoličkim društvima pak se može mnogo dobiti, jer ta udruženja imaju svrhu da um i srce mladoga čovjeka uporedo odgajaju, tako da na koncu dobijemo potpuna čovjeka — zdrava um i poštena srca.

Širite, Katolik'

Mladih jakih duša još ima. I u doba suše u pomno zalijevanom vr-tu raste pitoma biljka i cvate ružina i karanfilova grana. Pa i u ovo doba koje je suhlje i gluplje nego ikada ima omladine koja će se i isprsiti za obranu idealu koji su vječno mlađi i savremenici.

I treba da se isprsi i da se pos-tavi na čelo, jer prvenstvo imaju Borci Križa, kao što ima prvenstvo onaj koji je Križ uzdigao od znaka sramote na znak časti.

Ovo je trebalo istaknuti na koncu ove školske godine, koja je više nego i jedna dosada pokazala svoj manjak u odgoji srca — duša. Daci su pak naša djeca, djeca naših krševa, a u škole smo ih dali da postanu vođe i učitelji, a ne grobari naše narodne budućnosti.

Junior

dinih katolika, kad ih već jednom strpaju u tamnicu i dovode pred suse? — Zna se na primjer da je svećenik Rossaint okrivljen radi uteže s komunistima zbog toga što je, kao kapelan u Oberhausenu, iz samaritanske ljubavi pohadao stano-vne nekih poznatih komunista i pomagao ih u njihovim nevoljama. I, eto, taj Božji svećenik je počinio veliko zlodjelo, što te komuniste nije javio državnim vlastima da ih progone!

Ako se dosad Hitler u ičemu pokazao velik i dalekovidan, to nije u svom postupanju prema katoličkoj Crkvi, prema njezinim vjernicima i njezinim ustanovama. Dapaće, mnogima je to dokaz, da Hitler nije veliki duh.

Cini se, da Hitleru nije pozna-

K 80- godišnjici Pape Pija XI.

31. svibnja 1937. Sv. Otac Papa Pio XI. navršio je 80 godina života. Ujutro je u Castel Gandolfo imao sv. Misu u svojoj privatnoj kapeli. Nato je primio više delegacija, koje su mu došle čestitati. Narod se sakupio na trgu i oduševljeno pozdravljao Sv. Oca. Sa svih strana svijeta stiglo je bez-broj brzozavnih čestitki od kardinala, nadbiskupa, biskupa, svećenstva, državnih poglavica i pojedinih predsjed-nika vlade, te raznih organizacija Ka-toličke Akcije i odličnih vjernika.

Krupnih je akcija bilo kroz 15 godina njegovog pontifikata. Historijskih događaja, kojima je Pio XI. osobno dao impuls i formu. Rješenje rimskog pitanja i Katolička Akcija ostat će kroz svu budućnost Crkve značajni za njegov pontifikat.

U razvoju pak redovitog crkvenog života bit će vladanje Pape Pija XI. bez sumnje obilježeno kao plodno živim i sustavno, po planu, provad-anim akcijama. Nema skoro područja u crkvenom životu, gdje Pio XI. nije zarezao duboku i bogatu brazdu. Na misijskom polju, u pitanju crkvenog sjedinjenja, na području vanjske cr-kvene politike, u brojnim konkordati-ma, u sferi bogoslovke znanosti i crkvenog graditeljstva, u disciplinar-ih reformama, u traženju i nalaže-nju stanovišta prema pojavama mo-dernoga života, u socijalnoj aktivnosti, u moralnom orijentiranju katoličkoga svijeta, u bračnom i odgojnog pita-nju, te osobito u idejnom dvoboju sa komunističkim, lajicističko-bezbožnim i rasističkim zabludama. Mnogo toga ima.

Stoga je za sve nas katolike 31. svibnja bio radostan dan. Svi smo toga dana upravljali svoje vruće molitve Svevišnjemu i zahvaljivali Mu, što nam ga je dao za Vodu i Vladara, kojim se možemo i moramo ponositi, jer je velik i genijalan, i kad navršuje 80 godina. Molili smo toga dana, da nam ga Bog još dugo poživi čila i zdrava te nadari obiljem milosti, da i nadalje tako mudro upravlja svetom Crkvom Božjom u ovim tako ozbiljnim danima. Živio Papa Pio XI.!

ta povijest katoličke Crkve. Kao da nikada nije čuo, za Dioklecijana, Napoleona, pa ni svoga željez-nog prethodnika Bismarcka!

Kristova riječ: Progonice vas i voditi pred sudove radi imena moga... — danas se ispunjava u Njemačkoj, sutra će u kojoj dru-goj državi, a prekosutra u trećoj.

Ali ništa za to! Katolička je Crkva preživjela i nadživjela mno-ge Dioklecijane, Napoleone i Bis-marcke, pa će uvjereni smo, i Hitlera i njegove pomoćnike.

Malo gdje su katolički vjer-nici tako organizirani i svijesni kao baš u Njemačkoj. Zato smo sigurni da će iz današnje borbe izići kao pobjednici. Tim više što je čitav katolički svijet, skupa s nama, uz njih.

Ig.

Protiv bezbožnog komunizma**Papina enciklika „Divini Redemptoris”**

(Nastavak 9.)

4. Lijekovi i sredstva protiv komunizma**Potreba spašavanja**

39. Ovo je, Časna Braća, nauka Crkve, koja jedina, kao što i u svim drugim stvarima, tako i u socijalnom pitanju može da donese pravo svjetlo i zaštiti nas od komunističke ideologije. No treba svakako, da se ta nauka provede u praktični život po onoj opomeni sv. Jakova apostola: „Budite pak i izvršio riječi, a ne samo slušaoci, varajući sami sebe” (Jak. 1, 22). Stoga je sada najpotrebnejše, da se svom odlučnošću upotrijebi prikladna sredstva, kojima bismo se najuspješnije oduprili prijetećoj propasti. Pouzdano se nadamo, da će onaj žar, kojim se sinovi tineja danju i noću trude, da prošire zablude bezbožnog materializma, poslužiti kao poticaj sinovima svjetla, koji će ih prisiliti na jednako i čak veće nastojanje za slavu Božiju.

40. Što dakle treba činiti i koja sredstva upotrijebiti, da bismo obranili Krista i kršćanski način života od ovoga opasnog neprijatelja? Kao što otac obitelji sa svojom djeecom unutar četiri kućna zida, tako i mi s Vama s nekim intimnim povjerenjem želimo raditi, dok vam pred oči stavljamo dužnosti, koje velika nevolja naših dana zahtijeva od svih sinova Crkve. Te naše očinske opomene želimo pak uputiti i onim sinovima, koji su napustili očinsku kuću.

Obnova kršćanskog života**Temeljni lijek**

41. Kao što u svim burnim razdobljima Crkve, tako je i sada od svih drugih temeljni i glavni lijek, da se privatni i javni život svih onih, koji se ponose, da pripadaju Ovcinjaku Kristovom, iskreno obnovi po načelima Evangelijskog, eda bi tako uistinu postati sō zemlje, koja zaštićuje ljudsko društvo od pokvarenosti.

42. Vječno smo dakle od srca zahvalni Ocu svjetlosti, od koga proističe „svaki dobar dar i svaki savršeni po-

klon” (Jak. 1, 17), što na veliku utjehu posvuda vidimo radosne znakove ove duhovne obnove, ne samo za slugom tolikih posebno odabranih duša, koje su se ovih posljednjih godina uzdigle do stepena uviđenje svetosti, i isto tako drugih dnevno brojnih, koje velikodušno idu za istim sjajnim ciljem, već i po tome, što oživljuje iskrena pobožnost i nadahnjuće sav život svih, pa i najučenijih, društvenih slojeva. To smo uostalom već istakli u Apostolskom Pismu „In multis solaciis” („U mnogim utjehama”) 28. listopada prošle godine, koje smo izdali kao Motu proprio, prilikom reforme Papinske Akademije Znanosti. (A. A. S., sv. XXVIII., 1936., str. 421.—424.)

43. Moramo ipak priznati, da još treba mnogo učiniti, da se urgira ovaj put duhovne obnove. Čak i u katoličkum krajevinama odveć je velik broj onih, koji su katolici skoro samo po imenu, odveć velik broj onih, koji, iako više manje vjerno vrše ona baš najpotrebnija djela ove vjere, kojom se ponose, da je ispovjedaju, ipak ne brinu se, da bi je iz dana u dan sve bolje upoznali niti nastoje, da bi steckli intimno i iskreno uvjerenje o njoj, a još manje rade, da bi vanjskom izgledu vjere odgovarao unutrašnji sjaj ispravne i čiste savjesti, one naiome savjesti, koja sve dužnosti posmatra i vrši mišljju na Boga, koji sve vidi. A znamo, koliko je osuđivao ovu ispravnju i varavu vanjtinu onaj naš božanski Spasitelj, koji je zapovjedio, da se svima moraju klanjati Ocu „u duhu i istini” (Iv. 4, 23). Onaj, koji ne uskladi svoj život sa propisima vjere, kojim pripada, ne će moći dugo izdržati, kad tako silno bjesni oluja progona, već će ga zahvatiti potop zla, koji prijeti, te će tako, kad sam sebi pripravi propast, izvrći ruglu i kršćansko ime. (Nastavit će se.)

Okružnica nadbiskupa Bauera svećenstvu i vjernicima**O hrvatskom hodočašću u Svetu Zemlju**

Sveta Zemlja, kojom je stupao Spasitelj naš Isus Krist, i sveti grad Jerusalēm, u kojem je On, Sin Božji, smrću na križu izvršio spasenje svijeta, vidjet će ovog ljeta lijepu jednu svećanost hrvatskog naroda. U nedjelju 25. srpnja, to jest na dan sv. Jakova apostola, prvog biskupa jerusalēmskog, bit će u Jerusalēmu posveta hrvatskog oltara bl. Nikole Tavelića, hrvatskog franjevca, jerusalēmskog mučenika. Taj oltar je dar cijelog hrvatskog naroda Svetoj Zemlji, dar kojim je prodio jedan sveti sin naše domovine na mjestu mučenice smrti njegove u Jerusalēmu i kojim hrvatski narod odaje svoju nepokolebitivu ljubav prema Spasitelju i Njegovoj domovini.

Na tu posvetu hrvatskog oltara u Je-

rusalemu polazi u mjesecu srpnju hodočašće u Svetu Zemlju iz svih naših krajeva, a na čelu hodočašća moj našljednik zagrebački nadbiskup koadjutor preuzvileni gospodin dr Alojzije Stepinac, koji će kao zastupnik cijelog Katoličkog Episkopata obaviti posvetu tog oltara.

Želja je moja i sviju naših biskupa, da se tom hodočašću, koje ima posebno svećano značenje, pridruži što veći broj svećenika i vjernika iz svih naših krajeva. Zato kao predsjednik biskupskih konferencija pozivam u ime cijelog Episkopata svu braću svećenike, da svi do jednoga porade za što ljepši uspjeh ovogodišnjeg hrvatskog hodočašća u Svetu Zemlju, kako bi svu našu krajevi i sve naše biskupije bile zastupane kod svećanosti kojom će jedan veliki sin hrvatskog naroda biti prodio na oltaru u Jerusalēmu. Neka poteče na taj sveti put, tko god može. Sve poteškoće i žrtve pridonesene u tu svrhu bit će nagradene velikom srećom i zadovoljstvom hodočašćih duša, koje će se na tom Božjem putu ispuniti obiljem nezaboravnih svetih doživljaja. Neka se pojedine župe ili dekanije, pojedina katolička društva ili više njih zajedno slože, pa zajedničkim prinosima omoguće jednom svom zastupniku polazak na to naše katoličko i narodno slavlje u Jerusalēmu. U taj sveti grad upiru se oči sviju naroda. Neka se dakle po ovoj našoj hodočašćkoj reprezentaciji, koju šaljemo na svećanost posvete svog narodnog oltara u Jerusalēmu, osvjeđoče o velikoj vjeri i našrom ponosu hrvatskog naroda.

No daleko je Svetu Zemlju i veliki su troškovi, koji se za tako daleko putovanje traže. Samo riječi će moći poći onamo. A drugi će ih pratiti mišljju i čežnjom. I tu preporučam naum Odbora za Svetu Zemlju, da proveđe i duhovno hodočašće, u kojem bi moglo ne samo stotine, nego i stotine tisuća vjernika sudjelovati po svojim potpisima. To će također biti lijepa i ostojna manifestacija vjere i ljubavi prema Spasitelju, koju svaki od nas nosi u svojoj duši i kojom se cijeli hrvatski narod odlikuje.

A kruna svemu neka bude proslava dana 25. srpnja, kada će u Jerusalēmu biti posveta našeg hrvatskog oltara. Sreću i dušom budimo svi s onima, koji budu kod

tog svetog čina u Isusovu gradu. Neka na taj dan svećenici sa sviju propovijedaonica po svim hrvatskim selima i gradovima vjernicima dozvatu pred oči ono, što se toga dana obavlja u Svetoj Zemlji i kakvo to ima značenje za nas Hrvate kao Kristov narod. A svi vjernici neka toga dana u sv. Prcišći prime Spasitelja, da tako najdovlje i u Svetu Isusovu najmilije proslave taj svečani dan, kao što su to u sličnim zgodama činili i drugi katolički narodi, za kojima hrvatski narod u svojoj pravoj katoličkoj revnosti nikad nije zaostao i nikad neće zaostati.

Bog blagoslovio hrvatske hodočašnike na njihovu ovogodišnjem putu u Svetu Zemlju! Neka ih naše molitve prate na tom Božjem putu k Spasiteljevom grobu! A u tim molitvama ponavljajmo i onaj zaviz koji je zapisan u natpisu nad našim jerusalemskim oltarom: „Blaženi Nikola Tavelić, moli za hrvatski narod!”

U Zagrebu 8. svibnja 1937.

Dr Antun Bauer, nadbiskup, v. r.
Prezijednik biskupskih konferencijskih

Po svijetu

SMRT DRA KARELA KRAMARZA. U svojoj vili u Pragu umro je prošlih dana dr Karel Kramarž, voda desničarske opozicije u Čehoslovačkoj. Bio je jedan od osnivača i prvi ministar predsjednik čehoslovačke republike. Kasnije je bio potisnut u pozadinu, ali ne svojom krivnjom. U najodsudnjim časovima nove republike uvijek je znao navrijeme upozoriti na opasnosti. U savezu Čehoslovačke sa Sovjetskom Rusijom video je izdaju slavenske misli.

NOVA HAPSENJA U MOSKVI. Londonski „Morning Post“ javlja iz Moskve, da je nakon uapšenja i progona političkih ličnosti i prisilnog umirovljenja sovjetskih časnika došao red i na omladinske saveze komunističke stranke. U samoj Moskvi je GPU uapsila 50 članova komunističke omladinske organizacije zbog toga, što bi bili upleteni u zločinačku djelatnost protiv države i naroda. U južnoj Rusiji je također uapšeno više vodećih ličnosti iz omladinskih organizacija.

JEDAN OTOK NESTAO, A DRUGI SE POJAVA. Na otočju Bismarckovog arhipelaga strahoviti potres uništilo je mnoge kuće. Jedan otok je jednostavno nestao, a na drugom mjestu pojavio se novi otok. Na otoku New-Kriton proradila su iznenadno dva vulkana u blizini mjesta Babau. Australijska vlada smjesta je poslala svoje brodove u pomoć otočnom stanovništvu, jer vlada strašno velika panika.

U MOSKVI STRIJELJAJU NA VELIKO. Reuter javlja iz Moskve, da je novostrijeljano 11 trockista. Tako broj strijeljanih trockista za posljednjih 15 dana iznosi 66.

OBRUČ OKO BILBAOA SE STEZE. Posljednjih dana nacionalisti su postigli tri važna uspjeha. Prvi se tiče zauzeća Jure, 6 kilometara južno od Lemone. Drugi uspjeh bio je na fronti Ordune, koju su crveni silno učvrstili kao polaznu ofenzivnu tačku prema Burgosu. Moline će zauzele su gorski lanac San Pedro i tako postale gospodarom svih položaja nad samim gradom. Crveni su moralni uzmaknuti. Treći uspjeh je zauzeće Lemone, koja čini važnu poziciju pred Bilbaom. Crveni su pokušali ponovno da zauzmu položaje kod San Pedra. Međutim je napadaj odbijen. Nacionalisti smatraju, da su protivnici izgubili najmanje 500 mrtvih, a broj ranjenih, čini se, da prelazi 1500. Crveni, uvjerivši se, da više ne mogu da održe Ordunu, po svom običaju prije uzmaka zapalili su grad.

POSLJEDICE BOMBARDIRANJA NJEMACKE KRSTARICE „DEUTCHLAND“. U luci Ibiza na balearskim otocima crveni valencijski zrakoplovi bombardovali su njemačku krstaricu „Deutschland“. Tom prilikom je poginulo 25 vojnika, a ranjenih je oko 80. Krstarica nije onesposobljena. Njemačka reakcija je bila strašna. Njemačka flota bombardirala je Almeriju, utvrđenu španjolsku luku istočno od Malage, te ušutila lučke uredaje i ušutkala obalne baterije, pak otplovila. U međunarodnim krugovima zavladalo je stanovito olakšanje, kad je njemačka vlada službeno objavila, da neće više vršiti nikakve represalije. Njemačka i Italija k tomu su još istupile iz londonskog odbora za nemirjevanje, dok god ne budu donesene odluke, koje će onemogućiti da se ponove onakvi dogadjaji.

Nova Urarska radionica**IVAN PETITO - ŠIBENIK**

ulica Kralja Tomislava

Pre pčuo svoj bogati izbor svakovrsnih švicarskih satova koje ima na prodaji.

Obavlja popravke uz garanciju
i umjerene cijene

Hrana duše

POVIJEST ZBORA DUHOVNE MLADEŽI ZAGREBAČKE. Prigodom proslave 100-godišnjice „Zbora duh. mladeži zagrebačke“ izšla je knjiga pod naslovom „Povijest Zbora Dušovne Mlađeži Zagrebačke“. Autor joj je vlč. Josip Buturac. „Zbor“ ujedno je i naše najstarije hrvatsko književno društvo. Njegov progresivan rad vrlo objektivno crta autor. Citalac će se diviti s kolikim žarom i samoprijegorom su se članovi Zbora borili zajedno s Ilircima za slobodu Hrvatske. Koliki je bio njihov rad na tom polju, najbolji svjedodžba su riječi Ljudevita Gaja, nakon ukinuća ilirskog imena: „Ako mi svi danas poginemo, ovi će sačuvati narodnost našu.“ Zbilja, bogoslovi su sačuvali narodnost usprkos strašnih neprilika krutog austrijskog apsolutizma i podlog madaronskog u mnogim dijelovima naše domovine. Oni su žrtvovali sve svoje materijalne i duhovne mogućnosti na oltaru kat. vjere i hrv. domovine: osnivači različita kulturna društva, škole, čitaonice, a najviše su pridonijeli izdavanjem knjiga na hrvatskom jeziku, koje su bile jako potrebne za puk. — Osim toga viđa se u knjizi da su članovi Z. D. M. Z. radili veoma mnogo i na ostalim kulturnim poljima: apologetičko-dogmatskom, socijalnom, književno-umjetničkom itd. — Končano se dolazi do zaključka da je „Zbor Dušovne Mlađeži Zagrebačke“ najviše pridonio za vjerski i kulturni preporod hrvatskog naroda i hrvatske domovine. — Knjiga je vrlo interesantna i aktuelna za svakog hrvatskog intelektualca bez obzira na dobit i vjeru, te će mnogog indiferentistu povući u borbu za vjeru i dom. — Knjiga se naručuje kod: Zbor Dušovne Mlađeži Zagrebačke — Zagreb, Kaptol br. 29. Cijena joj je 15 dinara. — Slamar Stjepan, bogoslov.

Križarske vijesti

NOVO KRIŽ. BRATSTVO osnovano je u Skadru (okružje senjsko).

ODRŽANE PRIREDBE. Na Tijelovo je održana priredba Soc. dana u Rasiću, goće je od VKB učestvovao dr Protulipac.

BLAGDAN SRCA ISUSOVA. U nedjelju 6. t. m. je opća svećanstvo blagdana Srca Isusova. U Zagrebu će Križari sudjelovati na svim priredbama. Križari ujutro obavljaju sv. Misu, a u pol 11 sati se sastaju kod oo. Isusovaca, odakle idu u Vlašku 38 na svećani zbor Križara i Križarica. Taj zbor je samo za Križare, Križarice i prijatelje. Imade nutarnjo-organizacioni značaj. — Poslije podne u 2 sata sastaju se Križari u dvorištu Salezijanaca, Vlaška 38 i idu na procesiju. — Sve grupe Križara mogu odsjeti u Palmotićevoj 3, te tu ostati preko ručka oni Križari, koji su došli iz vana. — Svi vode grupu dužnu su se tokom dopodne javiti u V. K.

KRIŽARSKI DAN. Križarski dan bit će ove godine općenito u nedjelju 19. rujna. Međutim vanjske proslave će se držati već tokom mjeseca lipnja, srpnja i kolovoza. Upozorju se KB, da urede sve za što bolju organizaciju proslava u pojedinim krajevima.

PRIRUCNIK ZA MALE KRIŽARE može se dobiti kod Vel. Križ. Bratstva. Treba ga svako društvo i voda Malih Križara. Stoji 6 din.

PREKID DIPLOMATSKIH ODNOŠA SV. STOLICE I NJEMACKE. Povratak u Rim papinskog nuncija u Berlinu monsignora Orseniga, iako je opravdan zdravstvenim razlozima, može se smatrati kao odgovor na odluku Reicha, da za sada ne šalje u Vatikan svoga ambasadora von Bergena, koji se nalazi na dopustu. Stvarno još nije došlo do prekida diplomatskih odnosa, jer i jedna i druga strana drže svoje otpravnike poslova. U Rimu prevladava mišljenje, da će Vatikan nastojati, da ustane u sadanjem položaju sve, dok to dozvole prilike s obzirom na poznati stav Svetе Stolice, da nikada na sebe ne preuzme odgovornost za neki prekid diplomatskih odnosa. Sto više, sve do posljednjeg časa uvjeravali su u upućenim vatikanskim krugovima, da nije došlo do nikakve izmjene u diplomatskim odnosima Njemačke i Sveti Stolice. U vatikanskim krugovima ne znaju ništa o ultimatumu, što ga je Reich podnio 29. svibnja državnom podtajniku za vanjske poslove Pacelli. Sveti Stolica smatra, da je već nepotrebitno, da se vodi dalje rasprava o zahtjevima Reicha povodom afere s kardinalom Mundeleinom. U ovdašnjim crkvenim krugovima ne vjeruje se, da bi se mogla naći neka formula, prema kojoj bi se Sveti Stolica ispričala kod njemačke vlade povodom te afere.

Prilikom ovogodišnje proslave Tijelova u Šibeniku**Žalosne i utješljive pojave**

U četvrtak 27. svibnja po cijelom katoličkom svijetu bio je na najsvetniji način proslavljen svečani i lijepi blagdan Tijelova. Svi katolički gradovi upravo su se natjecali, koji će u tom pogledu odnijeti rekord; čija će tijelovska procesija ispasti ljeplja, dostojanstvenija i veličanija.

I ovoga puta grad Zagreb, naš katolički i kulturni centar, odnio je u tom pogledu rekora. Cijela zagrebačka štampa izvješće nas, da je ovogodišnja tijelovska procesija u Zagrebu bila jedna od najuspjelijih, najljepših i najdužih, što ih je bilo dosad. I u našem gradu ove godine blagdan Tijelova bio je svečano proslavljen. Ujutro su bile po svim crkvama svečane službe Božje, a u katedrali u 8^{1/2} s. bila je pontifikalna sv. Misa presvjetelog prepozeta i apost. protonotara don R. Piana uz asistenciju preuzev. biskupa. Pontifikalnoj sv. Misi prisustvovale su civilne i vojne vlasti. Nakon je zbor sjemeništa pjevao Perosićevu misu i četveroglasni „Hvali Sion“. Na Slava, Evangeli. Podizanje i Pričest jedan vod vojnika ispalio je počasne Salve. Iza pontifikalne sv. Mise krenula je iz katedrale tijelovska procesija uz sudjelovanje sviju škola, katoličkih organizacija, društava, korporacija, vlasti, redovnika, redovnica i brojnjog svjetovnog svećenstva.

U istinu ovogodišnja proslava Tijelova, osobito procesija, u mnogočemu ispla je mnogo ljepše negoli lani. No ipak ne onako, kako čitamo, da je bilo po drugim našim katoličkim gradovima.

Više smo godina šutjeli, ali ovoga puta ne možemo mirno i šutke preći preko nekih žalosnih pojava.

Radi se o tome: Kao svake, tako i ove godine nekoliko dana prije Tijelova crkvena vlast pozvala je sve šefove mjesnih ureda i nadleštava, ga prisustvuju pontifikalnoj sv. Misi i procesiji na Tijelovo. Međutim, dok čitamo, da je u Zagrebu na Tijelovo pontifikalnoj sv. Misi i procesiji prisustvovan ban savske banovine dr Ružić, predsjednik općine, rektor magnificus zagrebačkog sveučilišta dr Hlond, sv. dekan zagrebačkih fakulteta u najsvetnijoj paradi, predsjednik naše najviše kulturne ustanove Jugoslavenske Akademije dr Basala, sav generalitet i šefovi sviju ureda i nadleštava — u našem gradu brojni uredi i nadleštva na prostoru nisu prisustvovali niti se odazvali,

Oglašujte u „Katoliku“

I ovo nam je žao. I ovo nas boli.

Život Šibenika

DANI HRVATSKE KNJIGE. Podobor Matice Hrvatske u Šibeniku održao je 27.-30. V. vrlo uspјeli sajam knjiga Matice Hrvatske. Prodalo se oko 6000 Din knjiga, što za Šibenik znači znatan uspjeh, kad se uzme u obzir, da se drugih godina raspaćavalo jedva desetak godišnjih izdanja. Za standom su se izmjerenjivali članovi uprave pododbora i gospode Hrvatskog Srca. Ujedno su se održala sljedeća predavanja: Gosp. K. Šalko: „Da li postoji sumrak hrvatske lirike?“; Don F. Grandov: „Kulturno značenje Matice Hrvatske kroz 95 godina njenog života“; gosp. G. Cvitan: „Supremena hrvatska književnost“. Uz svako predavanje slijedila je recitacija mlade hrvatske lirike. — Predavanja nažalost nisu bila tako posjećena, kako su zaslužila i kako je bilo očekivati. Razlog je tome u poznatom nemaru naših ljudi, koji se očituje onda, kad se radi o kakvoj kulturnoj akciji. — Značajno je, da su državu za predavanja bile uskraćene prostorije mješane Učiteljske škole.

VODA POSKUPILA. Ovih dana za 50% poskupila je voda u Šibeniku. Gradanstvo je jako nezadovoljno. Osim toga opravdano se tuže, otkada je voda poskupila, da je otada i manje dobivaju.

VJENČANJE. U četvrtak 3. t. m. vjenčala se gdica Nada Dominić, blvša predsjednica biogradskih Križara, sa gosp.

Zao nam je, jer kada mjesni Uredi i Uprave pozivaju crkvenu vlast na svoje slave i svečanosti, crkvena vlast uvijek se odazivlje i ne šalje kogam udragom, da ju zastupa, već lično sam preuzev. biskup u pratnji najčasnijih i najodlčnijih svećenika dolazi te svojim prisustvom uveličava njihove slave i svečanosti. Zao nam je i stoga, što neki Uredi i Uprave, kad su pozvani, da prisustvuju službi Božjoj u katedrali prilikom nekih drugih svečanosti, i kad' se boje da bi njihov izostanak imao posljedica, svi in corpore, pa i sama gospoda šefovi dolaze u crkvu i tako se ljubomorno i grčevito bore za prednost na počasnim mjestima i klupama u katedrali.

Znadu se i po godinu dana natezati, i preko banovine i preko ministarstva, ko ima časnije mjesto u crkvi. Iako se slučajno pri određivanju mjesa uvuče koja greška, istoga gana stotinu prosvjeda i upozorenja dobije crkvena vlast.

Dok notiramo ove nezgodne

ugodna nam je dužnost, da iznesemo i neke utješljive pojave, što su se osobito svijedele gradanstvu i katoličkim osjećajima našega grada.

Gradanstvo se ugodno iznenadio viđet u procesiji jedan cijeli kor najodlčnijih oficira. Da! Bilo je iznenadenje, jer prošlaj godina nijesu ih videvali. No ove godine zaslugom gospodina generala Ilije Žugića, odazvao se sav kor oficira. Gospodin general, iako nekatolik, uoči Tijelova izdava je naredenje, da sv. šefovi pojedinih jedinica i sv. oficiri rimokatoličke vjeroispovijesti zajedno s njime moraju prisustvovati i pontifikalu i tijelovskoj procesiji. I ovom prilikom u ime katoličkog gradanstva grada Šibenika izrazujemo mu javnu zahvalju.

Još je jedna utješljiva novost bila ove godine, a koja je mnoge i u procesiji i van procesije ganula i vrlo lijepo djelovala. A to je bilo ono neprestano posipanje cvijeća sa prozora kuća kuda je Svetotajstvo prolazilo. Može se bez pretjerivanja kazati, da nije bilo kuće, iz koje se nije sipala upravo kiša cvijeća. Kod mnogih se opazilo, da su posipali upravo sa nekim osobitim žarom, zanosom i vjerom. I ovo nas veseli. Tim dobrim katoličkim obiteljima zahvaljujemo i molimo ih, da taj novi običaj, običaj pun vjere, uzdrže i dalje prilikom euharističnih procesija u našem gradu.

Ove godine vidjeli smo po prvi put u procesiji uniformisane naše vatrogasce. Sa svojom uniformom davali su lijepi izgled i van procesije ganula i vrlo lijepo djelovala. A to je bilo ono neprestano posipanje cvijeća sa prozora kuća kuda je Svetotajstvo prolazilo. Može se bez pretjerivanja kazati, da nije bilo kuće, iz koje se nije sipala upravo kiša cvijeća. Kod mnogih se opazilo, da su posipali upravo sa nekim osobitim žarom, zanosom i vjerom. I ovo nas veseli. Tim dobrim katoličkim obiteljima zahvaljujemo i molimo ih, da taj novi običaj, običaj pun vjere, uzdrže i dalje prilikom euharističnih procesija u našem gradu.

Još jednu, pa čemo završiti. Ove godine u tijelovskoj procesiji braća naših bratovština prisustvovala su u znatno većem broju nego prošlih godina. Lijepo je to i povalno!

Neka se zna

, JAZZ-CUMBLAJ!

U Preku osvanuće plakati (štampani Zaaru!) žute boje, ,Jazz kvartet — Preko daje ples u Jugoslavenskoj čitaonici u Vukovaru!“ — bio je sadržaj plakata:

Poznata su mi sva društva u Preku, a nijednog glazbenog društva kao „Jazz kvartet“ u Preku nema (što bi slijedilo iz onoga plakata!). Samo znam, da u Preku im „Galebaša“ sa četiri pištaljke, da čovjek uši bole od disonance. Odmah mi je pal na pamet, da su oni sakriveni iza onog žutog plakata.

Ne ulazim u konservatorijsku izobrazbu članova kvarteta, niti u stručnu kritiku izdanja komada i besmislenost, da jedan sportsko društvo od glave do pete (a oni su dve druge samo to ne!) ima glazbenu sekiju. Osvrćem se na nešto drugo.

Gospoda su diskvalificirala svoje hrvatstvo, za koje su se uvijek živo zauzimali čapace, kao da njima jedinima u Preku pripada taj titул, jer su „Galebaši“. Fuzija samih članova kvarteta i davanje plesa u Jugoslavenskoj čitaonici pokazuju što su „Jazz-Cumblaj“ može zabilježiti dan 17. o. m. kao historijski dan, kao dan „Ujedinjenja!“ Sjajan uspjeh odmah na početku sezone!

Za naše seljaštvo i prostodušni narod još je nešto važnije. Treba da znamo, s kime posla imamo!

Izgleda, da je „Jazz kvartet“ kao glazbena sekacija „Galebaša“ i malo crvena. Možda im miriši crveni raj u Rusiji? Zato su i tražili isključivo plakate crvene boje, valjda za već crvenu publiku u Velenju Ižu.

Crvene muzike sa modernim plesom naš narod ne treba. Dokaz je „Cumblju“ ples na Duhove u Preku, kada su mnogi opazili, da narod za njih ne mario, iako se često istrčavaju u svim hrvatskim akcijama kao pioniri, a s druge strane ljebe crvenu boju! Zato napravite jednu tenu do Moskve, pa zagudite Staljinu ispred prozora. I onako mu se trese.....!

UKIDANJE GENERALNOG GUVERNERA U IRSKOJ. S 58 protiv 27 glasova usvojio je irski parlament vladin prijedlog kojim se ukida funkcija generalnog guvernera u Irskoj. Njega je postavljao engleski kralj. Bio je direktni predstavnik engleske krunе pri vlasti slobodne države Irskе.

Najtoplje preporučamo: 1. **Iskrice Ljubavi Svetotajstvenom knjigom.** Za tu knjigu kaže pk. biskup dr. Langović: „Doista su ove „Iskrice ljubavi“ krasna knjiga za duhovni život kršćanskih, iz knjizice „Naslijedju Krista“ jedna od najljepših i najkorisnijih... Uvjeren sam, da će svaki, koji ju čita i razmatra, osobito ako ju razmatra pred Presvetim Otajstvom, postajati sve bolji...“ Cijena tvrdi vezano Din 10 —, meko Din 8 —.

2. **Vječno svijetlo je nastavak razmatranja knjige „Iskrice ljubavi“.** Cijena Dinara 6.

3. **Priprava na prvu svetu ispunjed i svetu pričest.** U ovoj knjizi nalazi se potpuna pouka o svetoj ispunjed i uputa u pouku pravopričešnicima. Knjiga nužna svakome katoliku, da upozna narav sv. sakramenata ispunjed i olitra. To je prijevod klasičnih njemačkih autora i svestrano obrađen. Cijena Dinara 10.

4. **Zašto ljubim svoju Crkvu?** Tko pročita ovu lijepu knjizicu, srce će mu uspljamjeti ljubavlju, grudi će mu se širiti od ponosa što je član katoličke Crkve. Cijena Din. 8.

5. **Od Euharistije k presvetom Trojstvu.** Knjizica je ova prava objava, pravo otkrivenje za duše, koje ljube Euharistijskog Spasitelja i koje se često s njim ujedine u svetu pričestu. Cijena Din. 7.

6. **Terezija Neumann:** Poruka iz Konesretha. Cijena Din. 7.

7. **Obraćenje dra H. Hinkovića.** Hinković je bio poznat kod nas i kao glasoviti advokat i kao političar, a osobito kao protivnik vjere katoličke. Ali proučavajući upoznao je, da je to prava vjera i umro kao pravni katolik. Knjiga namijenjena inteligenciji i mlađezu. Cijena Din. 4.

8. **Zivotopis dr. Josipa Langa.** Napisala je Herma Kürschner, učiteljica u m. Nekladowi Odbori za gradnju Doma biskupa Langa, velikana i sveca. Cijena je broširno knjizici Din 3.

9. **Neneta, junakinja žrtvica.** Ova knjizica je tako zanimljiva i puna raznolikih critica i događaja, da se čita kao najzanimljivija priča. Kad je počinje čitat, ne može se odložiti, dok je nješta čitavu pročinju. U njoj se razlažu načela duhovnog života i njihovo ostvarenje, pak je ujedno rukovod duh. života. Cijena joj je Din 3.

Knj